

Predlozi za Vladu RS

Uoči pandemije COVID-19 i proglašenja vanrednog stanja, medijska i novinarska udruženja NUNS, NDNV, ANEM, Lokal Press, AOM i Asocijacija medija, u saradnji sa Sindikatom „Nezavisnost“, upućuju predloge mera Vladi Srbije kako bi se suzbile negativne posledice po ekonomski opstanak medija i radna prava novinara i medijskih radnika, te tako osigurao nesmetan protok informacija i potpuno i pravovremeno informisanje javnosti.

U ovom trenutku, mediji se suočavaju sa nekoliko gorućih problema: nedostatkom opreme (rukavica i zaštitnih maski) ali i dezinfekcionih sredstava za bezbedan rad na terenu; povećanim obimom posla i potrebom za povećanim angažmanom; dramatičnim umanjnjem prihoda usled gubitka prihoda od reklama i drugih poslovnih prihoda; nelikvidnost i problemi u naplati potraživanja (na promer, plaćanje servisa novinskih agencija); odlaganje ili prolongiranje rokova za sprovođenje projektnog sufinansiranja ili drugih javnih konkursa.

Napominjemo da su lokalni mediji i slobodni novinari posebno ugroženi. Njihova ionako teška ekonomska pozicija, uvođenjem vanrednih mera postaje još teža i čini ih potpuno ekonomski neodrživim.

Naglašavajući potrebu građana da u ovim trenucima budu pravilno informisani, kao i potrebu za medijima koji su kredibilni i plasiraju tačne i proverene informacije, kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou, smatramo da je neophodno da državni organi predvide mere koje će ublažiti negativne efekte vanrednog stanja da bi se zaštitilo informisanje građana.

Kao najhitnije mere, koje treba izvršiti u najkraćem roku predlažemo:

- Obezbeđivanje zaštitne opreme za medijske radnike koji svoj posao obavljaju i tokom trajanja pandemije (podela zaštitne opreme mogla bi da se organizuje u koordinaciji sa lokalnim samoupravama ili apotekarskim ustanovama)
- Omogućiti učešće na konferencijama za medije i putem onlajn platformi sa mogućnošću postavljanja pitanja

Mere za ublažavanje ekonomskih efekata krize podrazumevaju:

- Umanjenje ili oslobođenje od plaćanja doprinosa i poreza na zarade za vreme trajanja vanrednog stanja (potencijalno meru produžiti do kraja kalendarske godine);
- umanjjenje ili oslobađanje od plaćanja poreza na dobit za vreme trajanja vanrednog stanja (potencijalno meru produžiti do kraja kalendarske godine);
- oslobođenje od naplate komunalnih naknada i ostalih nameta gradova i opština, uključujući porez na imovinu, u vreme trajanja vanrednog stanja (potencijalno meru produžiti do kraja kalendarske godine);

- uvođenje trajne mere oslobađanja plaćanja PDV-a;
- preduzetnicima koji su obveznici poreza na prihode od samostalne delatnosti na paušalno utvrđeni prihod treba umanjiti obaveze po osnovu poreza na prihod od samostalne delatnosti i pripadajućih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za 2020. godinu;
- subvencionisanje cene štampe za lokalne medije do maksimalnog tiraža od 6000 primeraka;
- isplata novca prema ugovorima zaključenih putem javnih konkursa za sufinansiranje proizvodnje medijskih sadržaja od javnog interesa u što kraćem roku;
- potpunu obustavu naknada koje mediji plaćaju RATEL-u, REM-u, ETV-u, kao i organizacijama za kolektivno ostvarivanje autorskih prava SOKOJ, OFPS i PI u vreme trajanja vanrednog stanja;
- formiranje posebnog fonda za pravovremeno i istinito izveštavanje o vanrednom stanju, kao i borbi protiv dezinformacija (ovaj fond treba da bude otvoren i za novinare koji su u statusu frilensera);
- uvesti podsticajne mere koje će društveno odgovorna lica i firme stimulisati za ulaganja u lokalne medije.

Predlog mera za zaštitu radnih prava novinara i medijskih radnika:

- Predvideti plaćeno odsustvo zbog eventualnog bolovanja za frilensere na način da im bude isplaćena prosečna mesečna nadoknada na nivou Republike;
- obezbediti da frilenserima država plati poreze i doprinose za vreme trajanja krize i dva meseca nakon toga.

Napominjemo da navedene mere i uslovi mogu da važe isključivo za medije koji ne otpuštaju radnike u vreme važenja vanrednog stanja i koji se pridržavaju etičkih standarda u izveštavanju.

Veliki broj država je već uveo mere za pomoć medijima i slobodnim novinarima te smatramo da će i naša država pokazati razumevanje i uvažiti zahteve medijske i novinarske zajednice i uvideti važnost postojanja profesionalnih medija u ovakvim okolnostima.

U Beogradu,

27.03.2020.

Asocijacija onlajn medija
 Asocijacija medija
 Asocijacija nezavisnih elektronskih medija
 Asocijacija lokalnih nezavisnih medija Lokal pres
 Nezavisno udruženje novinara Srbije
 Nezavisno društvo novinara Vojvodine
 Granski sindikat kulture, umetnosti i medija „Nezavisnost“